

Elfogadja, vagy nem fogadja

Hatvanöt végzős jogász sorsa

Unneplőbe öltözött lányok és fiúk állnak a jogi kar tanácstermének ajtaja előtt. Izgalommal várják, hogy nekik szólítsák őket, s megjelenessenek az elosztóbizottság előtt. Igen, állásokról van szó. Hatvanöt IV. éves indul útnak, hogy gyakorlatban mutassa meg ezután, mit tanult az egyetemen. Nem mindegy azonban, hogy ki hol fogja próbálgatni oroszánkérméit.

Egyének, sorsok

A. elégedetlen: Szegeden van állandó lakásom, a szegedi ügyvédi munkaközösséget pályáztam meg. Menyasszonyom elsőéves biológus, csak Szegeden van az országban biológus képzés. A

felkínált győri állást nem fogadtam el.

B. boldog: Tatabányára kerülök, ügyvédi munkaközösségbe. Ide is pályáztam. Nagyon boldog vagyok.

C. Az ózdi ügyvédi munkaközösséget pályáztam meg, s az ózdi bíróságon kaptam állást. Az a lényeg, hogy hazakerültem.

D. Jó lett volna Szegeden maradni. A SZEAC-ban kocsarazom már néhány éve. Békéscsabán, a bíróságon kaptam állást.

Többen is Dr. Gombásné vezetik körül. Kovácsics felültlant járkál, vezetni hoztam Gombásné.

— Ezt írd meg!

— ?

— Kecskeméten van állandó lakása, három hóna-

pos gyereke, s bár van hely Kecskeméten, Kiskörösrre akarják küldeni.

...Jó a vége!

Gombásné igenlően bólint. S aztán folyik a vita, mindenki futkos, irányít, sajnálkozik, mások örülnek. Sűrű az élet itt... S közben Gombásné is megkapja Kecskemétet.

Tárgyalások, intézkedések, s végül csak három embernek az ügye marad függőben.

Bírósághoz került 18. ügyességhez 14. ügyvédi munkaközösségekbe 11. BM szervez 1. vállalatokhoz 18 hallgató.

— sis —

Háromszázötven résztvevő, külföldi vendégek tiz országból:

Élettani kongresszus lesz Szegeden

Július 1—3-án Szegeden tartja 20. kongresszusát a Magyar Élettani Társaság. Dr. Obál Ferenc, orvostudományi egyetemünk Élettani Intézetének igazgatója, egyetemi tanár, a Magyar Élettani Társaság elnöke, tájékoztatásul a következőket mondotta:

— A kongresszusnak 350 vendége lesz, magyar és külföldi szakemberek.

A Szovjetunióból két akadémiakust várunk, Romániából és a Német Demokratikus Köztársaságból hivatalos delegációk érkezését jelentők, de Csehszlovákiából, Lengyelországból, Bulgáriából, a Német Szövetségi Köztársaságból, Angliából, az Amerikai Egyesült Államokból és Olaszországból is jönnek vendégek.

A külföldiek még nagyobb számú részvételét akadályozza a Tokyóban nem sokkal később összehívott Nemzetközi Élettani Kongresszus. Vendégeinket a Tiszsa és a Hungaria Szállóban, a Semmelweis és a Petőfi Sándor Kollégiumokban fogjuk elszállásolni. Ugyanekzezen a helyeken történik az étkeztetés is. A mintegy 350 előadást négy teremben bonyolítják le.

A programról: június 30-án érkeznek a magyar és a külföldi vendégek, még aznap este ismerkedési estet rendezünk számukra a Tiszában.

Elsőjén, a Szemészeti Klinika előadójában a megnyitóval kezdődik a kongresszus, majd ezt követően azonnal kezdődnek az előadások négy szekelőben.

Este az Orvostudományi

szerepel a műsoron. Este orgonabemutató lesz a dóm-ban, majd bankettre mennek a vendégek a Tisza Szállóba. A szombati szekcióülések után a délutáni közgyűléssel fejeződik be a három napos kongresszus.

Műtét közben

(Hernádi Oszkár felvétele)

Negyven munkás év jutalma

ŐSZÜLO, féjrefesült haj, kék szemek, a szemek alatt ezernyi apró barázdák, gondterhelte arc, de egyenes testtartás, atletetermet, kiegyensúlyozott temperamentum, egyenes beszédmóddal, mely érzelm és harmónia. Kedves, szimpatikus egyéniség.

Fénykép helyett ennyi elég is egy emberről — talán többet is mondtunk, mint egy fénykép — de egy olyan emberről, akit tisztelni és becsülni kell, mégiscsak kevés ennyit elmondani.

Endrődi János, a József Attila Tudományegyetem központi műhelyének 61 éves vezetője egyetemi munkásságának negyvenedik évfordulóján a Magyar Népköztársaság Munka Érdemrendjének bronzfokozata kitüntetéssel kapt.

Amikor arról érdeklődöm, hogyan fogadta a megítélésének ezt a jelét, elgondolkodik, mosolyog — ki tudja hány kedves és szívszorogató, vagy kellemetlen, rosszlelkű esemény juthat eszébe a negyven munkás évéből —, aztán válaszol.

— Kellemesen érintett, jóleső érzés volt tudomásul venni az egyetemnek, államunknak és kormánynak ezt a megbecsülést — mondja.

Részletesen elmeséli, hogy három autóbussz vitte őket az országához, s feleleveníti a boldog perceket.

— De nem is annyira a kitüntetés, hanem a megbecsülés, amit nap mint nap érezni lehet, a legszebb jutalom számomra — folytatja. A huszas években, emlékszem, professzornak szólítottam egy egyetemi tanárt. Rendreutasított: „Mégának én nem vagyok professzor úr! Magának én méltóságos úr vagyok!” Műtik alkalommal büdös kom-

munistának tituláltak. Igaz, kivétel is akadt.

S AZTÁN megsárgult papírokat vesz elő. Köszönő sorok ezek egy-egy alkalom, vagy előzetes teremben szereplő munka elvégzéséért. Szentgyörgyi Albert nevet olvasom az egyik szöveg alatt.

Ujabb, 1945 utáni dokumentumok, meghívók, újabb köszönő, elismerő sorok következnek. Greguss Pál, Korpácsi Béla, Ágoston György, Szabó Zoltán nevet. Ma már Jani bácsinak, vagy János bácsinak — így szólítják a munkatársak és az oktatók — nem kell méltóságos uraznia senkit.

— Hosszú idő az a negyven év!
— Nem, nem megyek nyugdíjba — szól közbe,

sejtve mondanám lényegét — huszonnyolcan vagyunk a műhelyben, kevés ember ez, meg aztán miért is mennék, jól bírom még magam.

A műhely problémáiról beszél. Sok az épületekben a fegyelméletlenség, vagy figyelmeletlenség, adódó rongálás, az új épületek átvetését pontosabba kellene tenni. Gyapartani kellene a létesítményeket... — tele van gondokkal, elképzéssel. Szobájában falán régi munkatársak fényképe.

HADIFOGSÁGRÓL, tanulásról, munkáról beszélgetünk. Régi emlékeket elevenít föl, a mában él, s a jövőben is dolgozni fog. Hatvanegy éves fiatalember. Gratulálunk Jani bácsi!

Farkas István

A MEGFELELŐ ARÁNYOK

Az országgyűlés legutóbbi ülészaka részletesen elemerte gazdaságpolitikánk eredményeit, hibáit. Megszabta a fő tennivalókat az 1965-ös évre és elindított egy új irányvonalat, mely az első pillanattól kezdve általános helyeslésre talált. Nem kétséges: ha ez a helyes felismerés „aprópénzre váltása” az országgyűlés szellemének jegyében történik, akkor jelentős hibákat fogunk megszüntetni. Népszerű további felemelkedése érdekében nyilvánvalóan az is szükséges, hogy a következő években is ezen az úton haladjunk.

Napjainkban legfontosabb tennivaló, hogy mindenki a maga helyén, tudásának legjavát adva álljon helyt, dolgozzon. Véleményem szerint egyetemünk dolgozóinak munkaerőlcse jó. Van tennivaló még, de ezek vagy nem jelentős hibák, vagy kevés embert érintenek.

Van azonban olyan államilag „támogatott” jelenség, amely komolyan akadályozza a munkát: ez a bürokrácia!

Számos példa közül csak egyet említek: szükség van arra, hogy a minisztérium óránként leiratokat gyártson. Aztán a rektor leír az intézetvezetőnek, a dékán leír, a Gazdasági Főigazgató leír, a tűzoltó-parancsnok leír stb. mindenki leír! Néha látom: gyakori, hogy 4—5 leirat is érkezik egy nap!

Az után ember legyen a talpán, aki egy-egy kérdésben el tud igazodni, győzi felelőtartani! Ez egyszerűen lehetetlen! A leiratok közös jellemzői:

- új megoldásokat rendelnek el,
- zömben lényegesen hánynolultabbá teszik az eddigi sem egyszerű ügyintézését,
- legtöbbszór jelentést kérnek róla,

— sokszor nem világosan fogalmazóztak, — esetenként a fennálló törvényekkel ellentétes intézkedést rendelnek el! Stb.

Ha minden leiratot a „gyártók” kívánságának megfelelően végrehajtott volna, ha minden jelentést elkészített volna az én intézetvezető világhírű professzorom, talán még ma is gyakornok lenne!

Kell a jó rendelet, nem vitás! Kell leirat is, de ennyi? Nem lehetne megszabni, hogy évente egyszer vagy kétszer lehessen csak ilyeneket gyártani? Akkor rámenne egy hét igaz, de utána békeség fél évig! Ha valami jó 10—15 évig, akkor pár hónapot várhat, nem?

Kádár elvtárs: „a sporttal is most mintha megint az egészségesnél kicsit többet foglalkoznánk... egy leírándult balösszekötő helyléteről hétfőn is, kedden is, szerdán is, pénteken is értelet az egész ország, de önfeláldozó munkásokról, parasztokról, értelmiségisokről, tudósokról nem lehet eleget hajlani!”

Az önfeláldozó dolgozók, tudósok zöme ezt nem is igényli, azt viszont elvárja, hogy munkájának, előrehaladásának feltételei biztosítottak legyenek!

Természetesen sokkal többet kell őket „propagálni”, példaként állítani, de ebből az a világos következtetés adódik, hogy sokkal többet kell problémáikkal is foglalkozni, segíteni őket — ha ez csak a sorközben van is kimondva.

Kérdem én: miért van az a közhidelemben, hogy egy — az átlagost éppen meghaladó — sportoló fizetése lényegesen magasabb mint munkatársaié? Ha így van — nem helyes! Pedig esetenként így van, én is tudok

róla. Ezzel szemben azt is tudom, hogy az egyetemen több mint száz fiatal orvos és gyógyszerész van, akik az átlagost jóval meghaladó érdemeikért maradhattak itt és fizetésük igen keveset. Messze elmarad a többi népi demokratikus országokhoz viszonyítva! De elmarad a mi szakmunkásaink fizetésétől is! Itt említésem meg, hogy más alkalom kapasan megkérdéztük az Orvosegyetem professzorait mi a véleményük a fizetésekről?

Egy kivétellel valamennyien azt válaszolták, hogy igen keveset, a megélhetésre szükséges, de nem elegendő, volt azonban, aki ezt írta: „különösen a kezdő fizetések szűken elmaradnak alacsonyak”. Úgy gondolom ezen a téren is van mit tenni az arányosság érdekében.

Ha egy egyetemi adjunk vagy docens külföldi pl. nyugati kongresszuson akar résztvenni, akkor azt nem az intézetvezető, mint szakmailag és államilag is erre leg-hivatottabb dönti el, hanem a minisztérium ill. ez még a kisebb hiba lenne, inkább az a probléma, hogy a Nemzeti Bank vagy ad valutát, vagy nem!

De ha egy sportoló, akitnek 100:1 esélye van arra, hogy a V. B.-n nem utolsó lesz hanem 19. — jön szóba, azonnal kiküldik. Ha valaki a Ferencváros—Rapid hűsvéti torna mérkőzését akarja megnézni Bécében, az mehet. Sőt gyakori turistáink között, hogy valaki azt írta is utazik, mert bizonyos külkereskedelmet akar lebonyolítani, az is mehet, de egy kutató, aki saját költségén szeretne kijutni szakmájának egy-egy jelentősebb eseménysére, igen gyakran itthon marad!

Ezen furcsaságok után felvetődik a kérdés: nem lenne-e helyesebb, ha közvet-

lenül az illetékesek pl. az egyetem rendelkezne bizonyos turista-deviza kerettel, hogy kongresszusokra, egész rövid, 1—2 hetes tapasztalateserésre egyéni költségeket kiküldje arra legalkalmasabb embereit? Mindezt esetleg az arra talán leg-hivatottabb Tudományos Bizottság döntene el személy szerint. Feltétlenül indokolt, hogy az arányok a kívánatos irányban itt is minél előbb módosuljanak!

Szintén az országgyűlésen hangzott el dr. Petri Gábor professzor, az I. sz. Sebészeti Klinika igazgatójának, megyénk országgyűlési képviselőjének felszólalása, melyből jelen tárgykörhöz két gondolatot szeretnénk kiemelni:

„gondos felülvizsgálatot érdemelne, hogy a kórházfejlesztésben mennyire helyes a beruházási és a felújítási jellegű építkezések éles különválasztása. Könnyen lehetséges ugyanis, hogy bizonyos felújítások többe kerülnek a népgazdaságnak, mint az új kórházak.”

Nem maj kérdés, de a laikus számára valóban érthető-e az arány ill. a me-rev szétválasztás. Bizonyára e mellett is van érv, de kérdem én:

miért célszerű valamit 18 millióért felújítani, ha ugyanolyan kapacitású, de modernet és újat lehet építeni 11 millióért? Hangsúlyozom: én laikus vagyok a kérdéshez, de sok emberrel együtt szeretném tudni, mi magyarázza azt, hogy népgazdasági szinten évente milliárdokkal többet adunk felújításokra, mint amibe az új kerülne? Talán ezen a téren sem ártana arányosítani.

Petri professzor szerint: „az egészségügyben leg-sűrűbben rendezést kíván az ápolónők kérdése. A káder-utánpótlás abszolút számban

is kisebb a szükségesnél. A hiányt ilyesfajta fokozta, hogy a drága pénzen kiképzett káderek közül sok elhagyja állását! Miért? Kőnyvebb beosztásért, jobb fizetésért, családi okokból stb.”

Érthető: ha valaki kórház-ba, klinikára kerül joggal elvárja a lehető legjobb el-talátást, melynek jelentős részét az ápolónők szolgáltatják. De kérdem én, hogy áll-landó létszámmal és szakképzetlenekkel meg lehet ezt jól oldani? Nagyon nehéz! Mindezt a helyzet leginkább azért van, mert: aránytalanul hátrányos anyagi helyzetben vannak! Maximális intenzitással kell dolgozniok.

Aránytalanság? Van még jó néhány, most csak ezek-ről akartam írni. Ismétlem: az országgyűlés anyagát tanulmányozva úgy értelmez-tem, hogy Kádár elvtárs nemcsak a propagálásra ér-tette a helyes arányokat, hanem azokra a problémák-ra is, melyekről írtam. Még-giscsak nem abból élünk és nem attól széplül életünk, ha győz a Fradi, vagy a „Köngko-rong-csapat, hanem:

az jelenti a felemelkedést, ha becsülettel dolgozunk, lelkiismeretesen gyógyi-tunk, tanítunk és kuta-tunk!

Társadalmunkban leg-több érték az ember és erre az emberre vigyázni kell! E-ppen azoknak kell egészsé-gükre vigyázni, akiknek problémáiról írtam. Mind-éshöz azonban az is kell, hogy az egészségügy terén becsülettel helytálló, áldozatos-an dolgozó embereket ér-demeinknek megfélelően, az általuk kiérdemelt hely-re sorolják be, hogy Kádár elvtárs szavaival éljek: „állit-suk helyre a megfelelő arány-nyokat!”

Dr. K. Sz. A.